

Stadium, navnlig under Exekutionsstadiet, komme ind paa en uheldig Tilbagevigelse fra den Kjendelse, der er falden. Saaledes som Reglen nu er, komme ganske naturligt Undskyldningen og de lovlige Grunde først frem, efter at Kjendelsen er falden. Dette er uheldigt og bør forandres, og naar vi da komme ind paa en foregaaende Forhandling med Forældrene, saa turde det ligge nær at give nærmere Regler derom, men ogsaa i Forbindelse dermed at tage under Overveielse, om man ikke kan indskrænke Sagerens Foretagelse til at foregaa med noget længere Mellemrum end en Maaned, med andre Ord, at den paagjældende kommunale Myndighed for Exempel hver anden eller mulig hver tredje Maaned holder, hvad vi andekstebs have kaldt Bødefesttioner, holder Møde, hvor alle de Forsømmelige tilkaldes, Forhandling foretages og Bøden paalægges. Dette vil ogsaa i andre Retninger — det være sagt i Parenthes — kunne være heldigt, da det vil give den kommunale Myndighed en Vejledning ved Anvendelsen af de Midler, som ere omtalte i § 18, nemlig Uddelingen af de indkomne Mulkt til Forældre, hvem det falder haardt at holde deres Børn til stadig Skolegang. Derimod tror jeg ikke, at man paa dette Punkt kan gaa saa vidt, som den ærede 6te Landsthingsmand for 9de Kreds (M. Andersen) antydede, idet han syntes at ville have de nu gjældende Evangsregler forandrede saaledes, at der blev længere Mellemrum, og at der kunde anvendes egentlig Straf paa dem, der lade deres Børn forsømme. Skal der anvendes virkelige Straffeonder, tror jeg ikke, det gaar an at lade Myndigheden til at diktere dem blive i de kommunale Autoriteters Hænder, men den maatte da henlægges under Domstolene, og det vilde jeg anse for meget uheldigt. Det maa erindres, at Skolebørnene ere ganske vist haade efter deres Væsen og efter deres Oprindelse i Anordningen af 1814 Straffebøder; men de skulle tillige, om jeg saa maa sige, virke som Evangsmidler; de skulle virke til, at den, der lader sine Børn forsømme, fremtidig undlader at lade dem forsømme. Det er dette Afsnit, jeg har ønsket at gjøre til Gjenstand for Omtale, da jeg lægger særdeles Vægt paa, at Evangsreglerne for Fremtiden blive saa gode som muligt, og fremfor Alt paa, at vi snarest mulig kunne komme bort fra den pinlige og fortrinlede Tilstand og de pinlige og fortyvlede Regler, hvorunder vi for Tiden arbeide. Hvis jeg maatte fremkomme blot med en enkelt Specialitet, skjøndt en saadan ganske vist ikke hører hjemme under denne Behandling, skulde det være den, at jeg vilde ønske, at man til de øvrige Ændringer og Tilføjninger, som maatte være nødvendige ved 4de Afsnit, vilde føie den, at man ophævede den paa dette som paa andre Omraader gjældende Regel, at den Bødefældede, som har affonet en Bøde, derefter endnu kan tilpligtes at betale Omkostningerne ved Bødens Afsoning. Jeg kan ikke

se rettere, end at denne Regel, som for Skolebørns Vedkommende er hjemlet ved et Rancelli-Cirkulære af 1ste Juni 1839, er i højeste Maade ubillig. Finder Vedkommende sig foranlediget til frivillig at foretrække Afsoning for Udpantning, skjøndt han i Virkeligheden har Raad til at betale, stiller Sagen sig ikke saa strengt, men har han ikke Raad til at betale Bøden, og maa han derfor affone den, finder jeg det i højeste Maade affyldigt, at man bag efter kommer og siger til ham: De 3 Mk. 8 ø. til Arretforvareren skulle vi have ud af Dig, og for dem maa vi gjøre Exekution. Denne enkelte Specialitet har jeg troet at maatte bede om Tilladelse til at henge bag ved mine Bemærkninger, som jeg herved skal afslutte.

Skolet: Jeg er fuldstændig enig med den sidste ærede Taler i hans Bemærkninger om Mulkt-systemet og om den Maade, hvorpaa Mulktene affones. Det har skabt Bitterhed hos Mange, at de skulde kunne komme i Fængsel, fordi deres Børn forsømte Skolen, og jeg er fuldstændig enig i, at det maa man søge at komme bort fra. Overhovedet tror jeg ikke paa, at Mulkt-systemet virker noget synderligt Godt. Man kan, som Ordspøget siger, drive Næsen til Vandtruget, men ikke til at drikke. Mulkteringen har vist ikke mange Steder udvirket noget Godt, men dermed vil jeg ikke have sagt, at man skulde affasse alle Evangsmidler, hvor der er Modvillie tilføiede; det vilde i mine Tanker være urigtigt. Jeg siger kun, at som Mulkt-systemet hidtil er drevet, har det mest virket skadeligt. Som det er blevet berørt, er det Skolelæreren, der er Dommer; han kan skrive et Barn for Forsømmelse uden Marsag, og han kan ogsaa lade det gaa fri; men naar et Barn er skrevet for at have forsømt uden Marsag i de sidste Dage af Maaned, da Listen skal indgives, kan det siden oplyses, at Barnet har havt lovlig Grund til at udel blive. Der er i det Hele noget Uheldigt ved Mulkt-systemet, som jeg tror man maa søge at faae forandret. Naar jeg nu skal gaa over til at omtale nogle enkelte Punkter i Lovforslaget, skal det ske i stor Korthed, da den ærede Forsamling nu maa være træt af denne Forhandling. Jeg er fuldstændig enig i Bestemmelsen i § 3, der forlanger stadig Skolegang for den ældste Klasse i mindst 6 Vintermaaned. Derved vil det blive muligt at give større Frihed om Sommeren, hvortil der i mange Tilfælde er Trang. Den ærede 2den Landsthingsmand for 10de Kreds (Nesjen) syntes i sine Udtalelser igaar ikke at være ganske tilfreds med Loven af 2den Mai 1855, hvilken jeg tværtimod anser for en fortreffelig og virkelig god Lov. Hans Ansættelse gik nærmest ud paa, at man kunde omgaa Loven, idet Forældre kunne melde et Barn ud af Skolen og erklære, at de selv vilde sørge for dets Oplysning, og saa lade det være $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Nar, inden de meldte det ind igjen. Men hertil vil jeg svare, at enhver Lov vil jo kunne om-